

2018

ÚNKP előadónap - GYTK

Szegedi Tudományegyetem

Gyógyszerésztudományi Kar

2018.05.17.

Áttekintő program

Graduális képzésben résztvevő hallgatók előadásai

9:00 – 9:10 Horváth Ádám

Gyógyszeranalitikai Intézet

TRPV1 receptor és a kalmodulin interakciójának vizsgálata molekuláris biológiai és biotechnológiai módszerekkel

9:10 – 9:20 Réczy Dóra Ildikó

Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet

Dermális készítményekben alkalmazott illóolajok hatása a bőr fiziológiás állapotára

9:20 – 9:30 Németh Zsófia

Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet

Sejttenyészeteken tesztelhető, jelölőanyagot és biológiailag aktív anyagot bezáró liposzómális formulációk előállítása és vizsgálata

9:30 – 9:40 Csuvik Oszkár

Gyógyszerkémiai Intézet

Homológ kinurénsav-származékok szintézise és átalakításai

9:40 – 9:50 Kormányos Zsanett

Gyógyszerkémiai Intézet

Triazol gyűrűt tartalmazó triciklusos vegyületek előállítása domino-, "klikk" és retro-Diels Alder reakciókkal

9:50 – 10:00 Sátori Gréta Erika

Farmakognóziái Intézet, Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet

A Pannon biogeográfiai régióra jellemző növényfajok antiproliferatív hatásának szűrővizsgálata

10:00 – 10:10 Siska-Szabó Lilla

Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet

A kisseptin uterusz relaxáló hatásának vizsgálata patkányban *in vitro*

PhD hallgatók előadásai

10:10 – 10:25 Dr. Chvatal Anita

Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet

Nano-porlasztva szárítóval előállított vízoldékony hatóanyag tartalmú inhalációra szánt porózus részecskék fejlesztése és vizsgálata

10:25 – 10:40 Dr. Benke Edit

Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet

In vitro-in silico aerodinamikai és stabilitás vizsgálatok végzése hordozó alapú száraz porinhalációs rendszerek esetén

10:40 – 11:00 Szünet

11:00 – 11:15 Dr. Imre Norbert

Gyógyszeranalitikai Intézet

Fehérjék átjuttatása a sejtmembránon nagy affinitású sejtpenetráló peptidek segítségével

11:15 – 11:30 Mészáros Rebeka Ildikó

Gyógyszerkémiai Intézet

Nitrilek és vinil-azidok előállítása heterogén ezüst katalizátorral szakaszos és áramlásos szintézis módszerekkel

11:30 – 11:45 Vágvölgyi Máté

Farmakognóziái Intézet

Önrendeződre alkalmas potenciálisan bioaktív ekdiszteroid és protoflavonoid nanorészecskék előállítása és vizsgálata

Doktorjelölt, fiatal kutatók előadásai

11:45 – 12:00 Dr. Georgiádes Ádám

Gyógyszerkémiiai Intézet

Alkinek értékes heterociklusokká történő többlépéses átalakítása áramlásos rendszerben

12:00 – 12:15 Dr. Bartos Csilla, PhD

Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet

A Parkinson-kór krízisterápiájában alkalmazható levodopa tartalmú készítmény kutatása és fejlesztése

12:15 – 12:30 Dr. Ambrus Rita, PhD

Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet

Innovatív formulálás alkalmazása porinhalációs készítmények fejlesztésében, krónikus tüdőbetegség hatékonyabb kezelése céljából

12:30 Állófogadás

Az előadások rövid kivonatai

Horváth Ádám

Gyógyszeranalitikai Intézet

TRPV1 receptor és a kalmodulin
interakciójának vizsgálata molekuláris
biológiai és biotechnológiai
módszerekkel

Kísérleteinkben a kapszaicin érzékeny Transzients Receptor Potenciál Vanilloid 1-es típusának N-, illetve C-terminális megfelelő szakaszát, valamint a kalmodulint koexpresszióval fejeztük ki *Escherichia coli* rendszerben. Megfelelő tisztítási lépéseket követően a fehérjék közötti interakciót vizsgáltuk.

Récsi Dóra Ildikó

*Gyógyszertechológiai és
Gyógyszerfelügyeleti Intézet*
Dermális készítményekben
alkalmazott illóolajok hatása a bőr
fiziológiás állapotára

Munkámban célul tűztem ki különböző illóolaj-koncentrációjú (citromolaj és levendulaolaj) krémek bőrhidratációra és transzepidermális vízvesztésre, valamint az illóolajok a készítmények reológiai paramétereire gyakorolt hatásának vizsgálatát. Alap rendszerként a VII. Magyar Gyógyszerkönyvben hivatalos Unguentum hydrophilicum nonionicumot választottam, illetve ebből a készítményalapról egy általam újraformulált kőolajszármazék mentes krémet.

Németh Zsófia

*Gyógyszertechológiai és
Gyógyszerfelügyeleti Intézet*
Sejttenyészeteken tesztelhető,
jelölőanyagot és biológiailag aktív
anyagot bezáró liposzómális
formulációk előállítás és vizsgálata

Kutatómunkám célja az akut hasnyálmirigy gyulladás kezelésének kimenetele szempontjából fontos, a sejtek további károsodását megakadályozó adenozin-trifoszfát (=ATP) molekula egyik lehetséges szervezetbejuttatási módjának, a liposzóma alapú hatóanyag-hordozó-rendszereknek az előállítása és a vizsgálata.

Csúvik Oszkár

Gyógyszerkémiai Intézet

Homológ kinurénsav-származékok
szintézise és átalakításai

Munkánk során homológ kinurénsav-származékokat állítottunk elő módosított Conrad-Limpach eljárással. Ezen 8-hidroxikinolinecetsav-származékok esetén igazoltuk, hogy az észter- illetve szabad karbonsav funkciótól függően szelektíven szubsztituálhatók. Megvalósítottuk a kinolinváz 3-as helyzetének aminoalkilezését módosított Mannich-reakció alkalmazásával.

Kormányos Zsanett

Gyógyszerkémiai Intézet

Triazol gyűrűt tartalmazó triciklusos
vegyületek előállítás domino-,
"klikk" és retro-Diels Alder
reakciókkal

A célunk komplex szerkezetű vegyületek előállítás volt domino-, klikk- és retro-Diels Alder (RDA) reakciókat alkalmazva. A munkánk során diexo- és diendo-norbornénvázas béta aminosavakból kiindulva propinil szubsztituált amidokat állítottunk elő. Ezen vegyületekből domino reakcióval diasztereoselektíven izoindolo[2,1-a]kinazolin vázas pentaciklusokat alakítottunk ki, majd ezek terminális acetilencsoportját klikk reakcióval régióselektíven 1,2,3-triazol gyűrűvé alakítottuk. Végül RDA reakcióval dihidropirimido[2,1-a]izoindol-2,6-dion származékokat állítottunk elő. A teljes szintézisutat racém és enantiomertiszta kiindulási anyagokkal is kidolgoztuk. Az előállított vegyületek szerkezetének meghatározása ^1H , ^{13}C , és 2D NMR mérésekkel valamint tömegspektrometriás vizsgálatokkal, az enantiomerfelesleg ellenőrzése pedig GC és HPLC mérésekkel történt.

Sátori Gréta Erika

*Farmakognóziai Intézet,
Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai
Intézet*

A Pannon biogeográfiai régióra jellemző növényfajok antiproliferatív hatásának szűrővizsgálata

A Pannon biogeográfiai régió Európa egyik legfajgazdagabb, a biodiverzitás megőrzése szempontjából nagy fontosságú területe. A csak hazánk területén előforduló élőhelytípusok egyike a homokpusztagyep, amelynek veszélyeztetett növényei közt olyan zavarásra érzékeny fajok találhatók, amelyek fitokémiai és farmakológiai értékeléséről kevés adat áll rendelkezésre. Célunk ezen fajok szűrővizsgálatával a gyógyszerkutatás számára értékes növényi források felfedezése. A begyűjtött növényekből készült kivonatok citotoxikus hatását három humán malignus sejtvonalon teszteltük MTT módszerrel. Az eddig vizsgált 116 kivonatból 24 gátolta a sejtproliferációt egy vagy több sejtvonalon legalább 50%-os mértékben.

Siska-Szabó Lilla

*Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai
Intézet*

A kisspeptin uterusz relaxáló hatásának vizsgálata patkányban in vitro

A gesztációs obezitás egyre növekvő klinikai problémát jelent. Kísérleteink célja a kisspeptin (KISS1) uterusz kontrakciókra gyakorolt hatásának vizsgálata volt a vemhesség különböző napjain, nem-elhízott és elhízott patkányban *in vitro*. Eredményeink fényében elmondhatjuk, hogy a nem-elhízott vemhes állatok esetén a KISS1 dózisfüggően gátolta az uterusz kontrakciókat, ellenben az elhízott patkányoknál a KISS1 uterusz relaxáló hatása megszűnt. A kisspeptin a jövőben potenciális marker lehet a terhesség során, akár gesztációs obezitás esetén is.

Dr. Benke Edit

Gyógyszertechnológiai és

Gyógyszerfelügyeleti Intézet

In vitro-in silico aerodinamikai és
stabilitás vizsgálatok végzése
hordozó alapú száraz porinhalációs
rendszerek esetén

Az experimentális munka egyik fő célkitűzése alapján korábban már előállított tradicionális, hordozó alapú; hordozómentes és innovatív formulálású száraz porinhalációs termékek reprodukálhatósága és stabilitási vizsgálatok végzésével szerkezeti stabilitása került tanulmányozásra. Továbbá ezen termékeknel azt vizsgáltuk, hogy szerkezetük változása miként befolyásolja az aerodinamikai eredményeket.

Dr. Chvatal Anita

Gyógyszertechnológiai és

Gyógyszerfelügyeleti Intézet

Nano-porlasztva szárítóval előállított
vízoldékony hatóanyag tartalmú
inhalációra szánt porózus részecskék
fejlesztése és vizsgálata

A munkánk célja, rossz vízoldékonyága hatóanyag feldolgozása (porlasztva szárítása) porinhalációs készítmények (DPI) fejlesztése céljából, lokális terápiára. Az általunk fejlesztett újgenerációs (hordozó mentes), porózus szerkezetű DPI összetételek jó aerodinamikájának köszönhetően, a belélegezhető mennyiség megnövelhető a tüdő mélyebb rétegeibe, így hatékonyabb inhalációs kezelés érhető el.

Dr. Imre Norbert

Gyógyszeranalitikai Intézet

Fehérjék átjuttatása a sejtmembránon nagy affinitású sejtpenetráló peptidek segítségével

Kutatómunkám során olyan nagy affinitású sejtpenetráló peptideket keresek, amelyek segítségével alacsony alkalmazott hordozó koncentráció mellett nagyméretű fehérje molekulák juttathatóak be a sejtekbe anélkül, hogy visszafordíthatatlan károsodást szenvednének. Az általános sejtpenetráló peptidekkel ellentétben, amelyek magas pozitív töltéssel rendelkeznek és a membránalkotó foszfolipidekkel lépnek interakcióba, kutatócsoportunk a glikozilált membránfehérjéket kötő szekvenciákat vizsgálja.

Mészáros Rebeka Ildikó

Gyógyszerkémiai Intézet

Nitrilek és vinil-azidok előállítása heterogén ezüst katalizátorral szakaszos és áramlásos szintézis módszerekkel

Munkánk során nitrilek szintézisét valósítottuk meg terminális alkinek közvetlen átalakítási reakciójában kimagasló konverzió és szelektivitás értékekkel, egy újfajta, heterogén ezüst-bizmut hibrid katalizátorral. A reakció körülményeinek optimalizálását, továbbá a reakció alkalmazhatóságának vizsgálatát és a katalizátor újrafelhasználhatóságát is tanulmányoztuk.

Vágvölgyi Máté

Farmakognóziái Intézet

Önrendeződésre alkalmas
potenciálisan bioaktív ekdiszteroid és
protoflavonoid nanorészecskék
előállítására és vizsgálatára

Tumorellenes hatással bíró vegyületek önrendeződésre képes konjugált szerkezeteinek és nanorészecskéinek előállítása egy ígéretes és intenzíven kutatott eljárás a drog aktivitásának és farmakokinetikai sajátosságainak feljavítására. A módszer kemoszintetizáló természetes anyagokkal (pl. ekdiszteroidok, protoflavonoidok) való alkalmazása alap (kémiai, farmakológiai) és alkalmazott kutatási (gyógyszerfejlesztési) szempontból is számos új lehetőséget rejt.

Dr. Georgiádes Ádám

Gyógyszerkémiai Intézet

Alkinek értékes heterociklusokká
történő többlépéses átalakítása
áramlásos rendszerben

A folyamatos áramú technológiák számos új lehetőséget kínálnak a szintetikus kémia területén, köztük többlépéses szintézis eljárások praktikus, hatékony és gazdaságos megvalósítását. Munkánk során 3,5-diszubsztituált pirazolok mint értékes heterociklusok előállítására dolgoztunk ki egy áramlásos szintézismódszert, amelyet terminális alkinből kiindulva egy 1,3-diin intermedier *_in continuo_* átalakításán keresztül hajtottunk végre.

Dr. Bartos Csilla, PhD

Gyógyszertechnológiai és

Gyógyszerfelügyeleti Intézet

A Parkinson-kór krízisterápiájában alkalmazható levodopa tartalmú készítmény kutatása és fejlesztése

Munkánk során célul tűztük ki levodopa tartalmú intranazális por fejlesztését és vizsgálatát. A készítmény előállítását bolygómalomban történt, különböző mukoadhezív segédanyagok jelenlétében, a Quality by Design módszer elemei alapján. A segédanyagok és a kritikus folyamatparaméterek szemcseméretre, felületi tulajdonságokra, kristályossági fokra és in vitro sajátságokra (kioldás és permeabilitás) gyakorolt hatását tanulmányoztuk. Az in vivo vizsgálatok elvégzéséhez módszer került kidolgozásra modell hatóanyag alkalmazásával.

Dr. Ambrus Rita, PhD

Gyógyszertechnológiai és

Gyógyszerfelügyeleti Intézet

Innovatív formulálás alkalmazása porinhalációs készítmények fejlesztésében, krónikus tüdőbetegség hatékonyabb kezelése céljából

A munka célkitűzéseinek megfelelően száraz porinhalációs rendszerek előállítását és vizsgálatát valósult meg különböző technológiai eljárások (koporlasztás, hordozó felületkezelés illetve hordozórendszer fejlesztés) paramétereinek és formuláció összetételeknek (hatóanyag-segédanyag típusok és arányok) optimalizálásával. A vizsgálati protokoll részeként in silico mérési eredmények is előrevetítették az ígéretes termékek magas tüdődepozícióját

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK
TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT